

I. GAZDASÁGI HÍREK

Gazdaságpolitika

Megkezdődtek a Nemzeti Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv (NPOO) által támogatott geotermikus beruházások

A Regionális Fejlesztési és EU Alapokért felelős Minisztérium összesen 8 millió euró értékben támogatja a geotermikus energia felhasználásának, illetve az erre vonatkozó tervdokumentáció elkészítésének költségeit. A támogatási összegeket a Minisztérium nem hozta nyilvánosságra, de pozitív választ kaptak Belovár (Bjelovar), Sveta Nedelja, Kőrös (Križevci) és Károlyváros (Karlovac) települések. Mindez a geotermikus energia fűtési célokra történő jobb kihasználásának kezdeti stádiuma, ugyanis a Nemzeti Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv (NPOO) keretein belül, erre a célra összesen 225 M kuna (30 M euró) áll rendelkezésre. Egyelőre nem ismert, hogy milyen kritériumok alapján kerül elosztásra a rendelkezésre álló összeg, de annyi már biztos, hogy az említett településeken kívül további nyolc település és hat projekt kap majd támogatást. A pályázók között van Velika Gorica, Eszék (Osijek), Alsómiolyác (Donji Miholjac), Vukovár (Vukovar), Gjurgenovac (Đurđenovac), Zapresic, Pozsega (Požega), Vinkovce (Vinkovci) és Sziszek (Sisak) városok. Önálló ún. nagy projektek az NPOO keretein belül nem kapnak pénzügyi támogatást, ezekre a Versenyképesség és Kohézió Operatív Program keretein belül 25 M euró felhasználása lehetséges.

Horvátországban újabb áremelkedési hullám várható

A horvát vásárlók az elkövetkező időszakban további árnövekedésre számíthatnak az üzemanyagárak drágulása miatt. A mezőgazdaságban és halászatban használt ún. „kék dízel” üzemanyag ára egy év alatt több mint kétszeresére, 3,2 kunáról (0,43 euró) 8,14 kunára (1,09 euró) emelkedett. A statisztikai kimutatások szerint az élelmiszerárak Horvátországban évközi szinten 10%-kal nőttek, míg az EU tagországban az átlagos élelmiszerár-növekedés csak 6%-os volt, és ezzel párhuzamosan drágulnak a közműszolgáltatások is. Átlagon felüli drágulás tapasztalható a péksütemények és a liszt, a tejtermékek, de leginkább az étolaj és zsírok, a kakaó tartalmú termékek és kávéfészeségek esetében is.

A Horvát Nemzeti Bank (HNB) intervenciója a devizapiacra

Március eleje óta a Horvát Nemzeti Banknak (HNB) második alkalommal kellett beavatkozni devizapiacra a kuna enyhe gyengülése és az euró utáni megnövekedett kereslet miatt. A HNB először 144 M kunát (19,2 M euró) adott el bankoknak 7,567 középárfolyamon, másodszor pedig 177 M kunát (23,6 M euró) 7,562 átlagáron. A bankokban és pénzváltókban nagy a kereslet az euró után, február 23-ig a bankok fizikai személyeknek naponta átlagosan 12,4 M eurót adtak el, a háború kitörésének napjától, február 24-től, ez a napi átlag 20,9 M euróra emelkedett, ami 68,5%-os növekedést jelent.

Az orosz-ukrán háború miatt az üzleti hangulat jelentősen romlott Horvátországban

A 2020-as Covid-járvány sújtotta év után 2021-ben javult az üzleti hangulat Horvátországban, viszont a legújabb felmérések már azt mutatják, hogy az orosz-ukrán háború miatt a horvát cégek szkeptikusabbá váltak az általános üzleti hangulat tekintetében. Az amerikai AmCham széleskörű, az orosz-ukrán háború kitörése előtt készített kutatása alapján Horvátországban a vállalatok 73%-ában javult a működés és a nyereségesség, ennek köszönhetően a vállalatok több mint fele növelte foglalkoztatottjainak számát. A horvátországi üzletmenetet azonban továbbra is ugyanazok a gondok terhelik, a **munkaerőhiány, illetve a túl magas adóterhek.**

Regionális gazdaságfejlesztés

Dalmáciai kikötők felújítási támogatása

A horvát közlekedési szektorban a következő években mintegy 25 Mrd kuna (3,33 Mrd euró) beruházást terveznek megvalósítani, amelynek része számos kikötő, hullámtörő gát, illetve a partszakaszok teljes felújítása is, amelynek finanszírozását EU támogatási pénzek felhasználásából kívánják megvalósítani. Az első ilyen projekt már meg is valósult a Pasma szigeti Tkon város kompikötőjének felújítása 36,6 M kuna (4,88 M euró) alkalmával. További 45 hasonló, de kisebb projekt megvalósításának előkészítése kezdődött meg, melyekhez a Tengerügyi, Közlekedési és Infrastrukturális Minisztérium közel 48 M kuna (6,4 M euró) költségvetési támogatást ad. Az erre irányuló szerződések és megállapodások főleg dalmát kikötői létesítmények és közutak építését, szanálását és felújítását tartalmazzák.

Kezdődik a Rebro Klinikai Kórházközpont (KBC Rebro) felújítása 70 M euró értékben

Ivan Paladina Építésügyi, Területrendezési és Állami Vagyonért felelős miniszter, valamint Ante Corusic, a KBC Rebro igazgatója március 24-én szerződést írt alá a kórház „III. Fázis” elnevezésű felújításáról mintegy 70 M euró értékben. A multifunkciós épület a meglévő kórház területén belül kerül kiépítésre, az erre szánt pénzt pedig részben a Világbanktól kapott hiteltől, részben pedig a RRF támogatási eszközökből (25 M) biztosítják. A kórház új, nyolcemeletes része 27.800 m²-es lesz, amely egy ötszintes nyitott parkolóval és helikopter leszállópályával is rendelkezni fog. Corusic emlékeztetett arra, hogy a III. Fázis a KBC mintegy 10 éves fejlesztési stratégiai dokumentumának része, de a kivitelezés a földrengés miatt késett.

Vállalati hírek

Lengyel ingatlanfejlesztő cég építi a Matrix Office Park harmadik épületét

A lengyel GTC ingatlanfejlesztő vállalat Matrix C néven harmadik épületét kezdte építeni Zágrábban és 2023 második negyedévének végére elkészül a horvát főváros legkorszerűbb és legenergiahatékonyabb épülete. A cég által eddig épített két épület 21.280 m² összterülettel rendelkezik, az új létesítmény 10.500 m²-es, prémium kategóriás épület lesz, ahol nemcsak kiskereskedelmi ingatlanok, hanem irodahelyiségek, parkolóház, vendéglátóipari egységek is helyet kapnak. A GTC közleményében kiemelik, hogy az első két létesítmény (Matrix A és B néven) már rendelkezik LEED Platinum „zöld” épületminősítő tanúsítvánnyal, az új, „Matrix C” épület pedig DGNB Gold minősítést fog kapni.

Új járatokat indít a Croatia Airlines horvát légitársaság

A Croatia Airlines az idei idényben közvetlen járatokat indít Horvátország és 21 nemzetközi célállomás között, a vállalat repülőgépei pedig 41 nemzetközi vonalon repülnek majd. A turistaidényben több mint 16 ezer járatot terveznek, és mintegy 1.766.000 ülőhelyet kínálnak. A március 27-e és október vége között érvényes nyári menetrend szerint Zágrábból rendszeres nemzetközi járatokat terveznek 15 európai országba. Ismételten megindulnak a járatok Zágráb-Barcelona vonalon, valamint közvetlen járatok indulnak Amszterdamba, Athénba, Bécsbe, Brüsszelbe, Dublinba, Frankfurtba, Koppenhágába, Londonba (a Heathrow repülőtérre), Münchenbe, Párizsba, Rómába (Spliten keresztül), Szarajevóba, Szkopjéba és Zürichbe. Az előszezonban, a 15 nemzetközi járaton, a Zágrábba utazók 30%-os kedvezményben részesülnek, amennyiben jegyeiket a cég weboldalán vásárolják meg.

II. ENERGETIKAI HÍREK

Zágráb városi gázszolgáltató értékesítése

A Zágráb várost irányító Mozemo! liberális párt el kívánja adni a Zágráb városi gázszolgáltatót (Gradska Plinara Zagreb - GPZ) a Horvát Villamosműveknek (Hrvatska Elektroprivreda - HEP). A Szociáldemokrata Párt (SDP) álláspontja szerint ez a vállalat privatizációját jelentené. A Mozemo! szerint ez nem privatizáció, hiszen a HEP 100%-ban állami tulajdonú cég. Politikai elemzők szerint a vita egyelőre nem veszélyezteti a két párt városi koalícióját. A problémát a Zágráb városi gázszolgáltató ellátási részlegének (GPZ-Opkrba) korábbi rossz döntései okozták, ami miatt a földgáz ára háromszorosára emelkedett és komoly veszteségeket okozott az egész vállalatnak.

III. KORMÁNYHATÁROZATOK

A horvát kormány a 2022. március 23-án megtartott ülésen a következő gazdasági, illetve pénzügyi vonatkozású határozatokat hozta:

- Elfogadta az energetikai tevékenységek szabályozási feladatainak elvégzéséért járó díjazásról szóló határozatot, amely szerint az energetikai tevékenységet végző jogi személyek a Horvát Energetikai Szabályozó Ügynökségnek a szabályozási díj címén kötelesek befizetni éves összebevételeik 0,05%-át.
- A Horvát Kormány 2022. március 23-i ülésén határozatot hozott **az ukrán háborús menekültek horvátországi szállásadóinak költségtérítéséről**. A költségeket a Belügyminisztérium Polgárvédelmi Igazgatóságával kötött bérleti szerződés alapján fizetik ki. A szerződéseket elsődlegesen hat hónapra kötik, további egy évre szóló meghosszabbítás lehetőségével, maximum 3600 kuna (**480 euró**) havi összegre. A költségtérítés havi rendszerességgel történik, és **a bérleti díjra, valamint a rezsiköltségekre** vonatkozik. Az erre szánt pénzt a Gazdasági és Fenntartható Fejlődési Minisztérium biztosítja az ún. Árutartalékok Igazgatóságán keresztül.